

PODSUMOWANIE

dla „Programu budowy przydomowych oczyszczalni ścieków dla województwa świętokrzyskiego na lata 2013-2016 z perspektywą do 2020”.

zgodnie z art. 55 ust. 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 ze zm.)

Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych

Opracowanie aktualizacji „Programu budowy przydomowych oczyszczalni ścieków w województwie świętokrzyskim” wynika z poszukiwania optymalnych rozwiązań problemów w zakresie gospodarki wodno – ściekowej na terenie województwa świętokrzyskiego. Utrzymanie dobrej jakości wód, zarówno podziemnych, jak i powierzchniowych, jest w obecnych czasach warunkiem koniecznym dla zrównoważonego rozwoju każdego regionu. Tworzenie nowych systemów oczyszczania ścieków wpływa na poprawę stanu wód. Ponadto Gminy, które utworzyły aglomeracje powyżej 2000 RLM, do 2015 r. mają możliwość realizacji zadań w zakresie budowy kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków przy wsparciu z funduszy UE. Pozostaje jednak nierozwiązany problem terenów, które nie są objęte aglomeracją powyżej 2000 RLM oraz miejscowości w aglomeracjach pow. 2000 RLM, na terenie których nie ma ekonomicznego uzasadnienia (wskaźnik 120 mieszkańców na 1 km sieci) budowy zbiorczych sieci kanalizacyjnych.

Nie zaproponowano budowy zbiorników bezodpływowych, jako rozwiązania alternatywnego z tego względu, iż przejściowe gromadzenie ścieków w zbiornikach bezodpływowych, określone w art. 2 ust. 1 pkt 1, ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, dotyczyć może tylko i wyłącznie tych zbiorników, które wykonano przed przystąpieniem Polski do UE, czyli przed 1 maja 2004r. Interpretacja taka wynika z art. 3 dyrektywy ściekowej, która dopuszcza inne systemy zbierania ścieków komunalnych, niż kanalizacja, w miejscach gdzie jest ona nieopłacalna z przyczyn technicznych lub ekonomicznych, ale tylko wtedy gdy zastąpimy ją systemami zapewniającymi ten sam poziom ochrony środowiska. W praktyce oznacza to, że powinien być wprowadzony zakaz budowy nowych bezodpływowych zbiorników, jeżeli na terenie gminy nie ma oczyszczalni ścieków komunalnych.

Działania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie programu mogą obejmować:

- wariantowanie technologii oczyszczania w przydomowej oczyszczalni ścieków,
- budowę zbiorczej sieci kanalizacyjnej, co na terenach o rozproszonej zabudowie sieci nie będzie poparte rachunkiem ekonomicznym,
- zaniechanie inwestycji.

W wyniku analizy potencjalnych negatywnych oddziaływań wynikających ze skutków realizacji projektu aktualizacji „Programu budowy przydomowych oczyszczalni ścieków dla województwa świętokrzyskiego” nie stwierdzono znaczących negatywnych oddziaływań. Przydomowe oczyszczalnie będą zlokalizowane w znakomitej większości na terenie prywatnych posesji, gdzie nie występują siedliska chronione, czy stanowiska chronionych gatunków grzybów, roślin i zwierząt. Lokalizacja planowanych oczyszczalni nie wpłynie również negatywnie na obszary chronione oraz na spójność i integralność obszarów chronionych. Stosunki wodne również nie zostaną zmienione, ponieważ w większości bilans wody się nie zmieni, większy dopływ ilości wód (ścieków oczyszczonych) będzie jedynie w przypadku nowych zabudowań.

Działaniami zapobiegawczymi do zastosowania w trakcie przygotowania i realizacji inwestycji są:

- wybór technologii oczyszczalni ścieków z wykorzystaniem osadu czynnego lub złożeń biologicznych dla lokalizacji obiektów na obszarach Natura 2000, na terenach zagrożonych powodzią, na terenach ekosystemów zależnych od wód oraz w pobliżu ujęć wód (zakaz stosowania oczyszczalni z drenażem rozsączającym),
- minimalne wykorzystanie terenu pod oczyszczalnię,
- monitorowanie pracy oczyszczalni w celu oceny prawidłowości jej działania (na terenach w pobliżu siedlisk przyrodniczych oraz na terenach zagrożonych powodzią),
- zalecanie wyboru właściwej technologii oczyszczania ścieków - najbardziej sprawnymi technologiami są oczyszczalnie z wykorzystaniem osadu czynnego lub złożeń biologicznych, gdzie (pod warunkiem właściwej eksploatacji) uzyskuje się redukcję zanieczyszczeń na poziomie 90%.

Nie przewiduje się rozwiązań kompensujących negatywne oddziaływanie na środowisko przyrodnicze budowy przydomowych oczyszczalni ścieków ze względu na brak znaczących negatywnych oddziaływań na obszary Natura 2000. W wyniku budowy przydomowych oczyszczalni ścieków stan środowiska ulegnie poprawie, szczególnie w zakresie stanu wód powierzchniowych i podziemnych, stanu sanitarnego powietrza oraz stanu gleb. Proponowane do realizacji przedsięwzięcia w ramach „Programu...” mają zdecydowanie pozytywny wpływ na środowisko.

Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko

Obowiązek przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko „Programu...” został nałożony w art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008r. Nr 199, poz. 1227 ze zm.). Opracowując projekt „Programu budowy przydomowych oczyszczalni ścieków dla województwa świętokrzyskiego”, Zarząd Województwa zobowiązany jest do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko tego dokumentu programowego. Zakres Prognozy uzgodniono z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Kielcach oraz Świętokrzyskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym.

W Prognozie przeanalizowano lokalizacje oczyszczalni ścieków, które mogą:

- znacząco wpływać na siedliska przyrodnicze i gatunki chronione,
- negatywnie oddziaływać na ujęcia wód do celów pitnych,
- negatywnie oddziaływać na ekosystemy zależne od wód,
- negatywnie oddziaływać na stan wód powierzchniowych ze względu na położenie na obszarach zagrożonych powodzią.

Analizę znaczących oddziaływań na środowisko wykonano w oparciu o następujące mapy:

- lokalizacji projektowanych przydomowych oczyszczalni ścieków w ramach „Programu budowy przydomowych oczyszczalni ścieków dla województwa świętokrzyskiego” na tle głównych uwarunkowań naturalnych województwa,
- lokalizacji projektowanych przydomowych oczyszczalni ścieków w ramach „Programu budowy przydomowych oczyszczalni ścieków dla województwa świętokrzyskiego” na tle głównych form ochrony przyrody w województwie,
- lokalizacji projektowanych przydomowych oczyszczalni ścieków w ramach „Programu budowy przydomowych oczyszczalni ścieków dla województwa

świętokrzyskiego” na tle głównych uwarunkowań hydrogeologicznych, hydrograficznych i obiektów gospodarki wodnej.

Analizie oddziaływania poddano gminy i miejscowości, gdzie:

- oszacowano największą sumaryczną przepustowość projektowanych przydomowych oczyszczalni ścieków (powyżej 1000m³/d dla jednej gminy),
- zlokalizowano oczyszczalnie na obszarach Natura 2000 lub na obszarach chronionych,
- zlokalizowano oczyszczalnie na terenie chronionych siedlisk przyrodniczych,
- zlokalizowano oczyszczalnie w pobliżu obszarów narażonych na powódź,
- zlokalizowano planowane oczyszczalnie w pobliżu ekosystemów zależnych od wód,
- zlokalizowano oczyszczalnie, z których spływ oczyszczonych ścieków może mieć wpływ na starorzecza.

Opinie właściwych organów

Projekt „Programu...” wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko „Programu...”, zgodnie z art. 54 i art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008r. (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.) przedstawiony został do zaopiniowania przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach, który pismem z dnia 12 sierpnia 2013 roku, znak WPN-II.410.58.2013.AN pozytywnie zaopiniował projekt „Programu...” wraz z Prognozą.

Zgodnie z art. 54 ust. 1 w/w ustawy projekt „Programu...” wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko „Programu...”, przedstawiony został również do zaopiniowania przez Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, który pismem z dnia 2 sierpnia 2013 roku, znak SEV.9022.5.57.2013 zaopiniował projekt „Programu...” bez zastrzeżeń.

Natomiast na podstawie art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (jednolity tekst Dz. U. z 2013r. poz. 596) oraz § 4 Uchwały Nr X/167/11 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 1 sierpnia 2011 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania projektów aktów prawa miejscowego Samorządu Województwa Świętokrzyskiego ze Świętokrzyską Radą Działalności Pożytku Publicznego oraz organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami, Projekt „Programu...” wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko „Programu...” został pozytywnie zaopiniowany Uchwałą nr 7/13 Świętokrzyskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego z dnia 23 lipca 2013r.

Zgłoszone uwagi i wnioski

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska Zarząd Województwa Świętokrzyskiego przeprowadził strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko. W tym celu opracowane dokumenty zostały podane do publicznej wiadomości w celu zapewnienia możliwości udziału społeczeństwa. W terminie od 12 lipca do 2 sierpnia br., projekt „Programu...” wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko projektu „Programu...” został umieszczony na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego i BIP. Projekty dokumentów zostały przesłane do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach, Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego oraz Świętokrzyskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego. Uwagi i wnioski odnośnie projektu „Programu...” oraz Prognozy oddziaływania na środowisko projektu „Programu...” wnoszone były w formie pisemnej lub za pomocą środków elektronicznych. Regionalny Dyrektor

Ochrony Środowiska w Kielcach, Świętokrzyski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny oraz Świętokrzyska Rada Działalności Pożytku Publicznego wydali pozytywne opinie do wyżej wymienionych dokumentów. W dniu 20 sierpnia 2013r. Zarząd Województwa Świętokrzyskiego Uchwałą Nr 2120/13 rozpatrzył uwagi i wnioski do projektu „Programu...” oraz do Prognozy oddziaływania na środowisko projektu „Programu...”. W ustawowym terminie wpłynęło 8 opinii i uwag. Uwagi wraz z propozycją załatwienia sprawy zebrano w tabeli stanowiącej załącznik nr 1 do w/w uchwały.

Z uwagi na wnioski gmin dotyczące wprowadzenia do „Programu...” dodatkowych miejscowości, które mają być objęte budową przydomowych oczyszczalni ścieków, konieczne było ponowne przeanalizowanie oddziaływania przydomowych oczyszczalni ścieków na środowisko w tym na obszary Natura 2000, dlatego po wniesieniu proponowanych uwag i zmian ponownie podano ww. dokumenty do publicznej wiadomości i zamieszczono na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego i BIP w terminie od 20 sierpnia do 10 września br. W ustawowym terminie nie wpłynęły żadne uwagi.

TABELA UWAG
do projektu aktualizacji „Programu budowy przydomowych oczyszczalni ścieków dla województwa świętokrzyskiego na lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020”.

L.P	Wnioskodawca	Data wpływu	Uwagi i wnioski	Propozycja załatwienia sprawy
1.	Urząd Gminy Łopuszno	02.08.2013r.	1. Zwiększenie ilość przydomowych oczyszczalni ścieków w miejscowości Antonielów i Michała Góra 2. Wykreślenie miejscowości Lasocin, Antonielów i Michała Góra z Obszarów Natura 2000, gdyż one nie obejmują gospodarstw.	1. uwzględniono 2. uwzględniono miejscowości Lasocin i Antoniewów, natomiast miejscowość Michała Góra znajduje się do 200 m od Natury 2000 i inwestycje mogą mieć oddziaływanie na obszar.
2.	Urząd Miasta i Gminy Staszów	01.08.2013r.	Zmniejszenie liczby mieszkańców obsługiwanych przez kanalizację. Liczbę mieszkańców obsługiwanych przez kanalizację dla Aglomeracji Staszów wynosi 21 399. Aglomeracja Staszów obejmuje również mieszkańców Gminy Rytwiany w ilości 2218 dlatego też, wpisana liczbę dla Staszowa należy pomniejszyć o mieszkańców gm. Rytwiany	uwzględniono
3.	Gmina Nowa Słupia	29.07.2013r.	Wykreślenie miejscowości Pokrzywianka i Czastków, w których rozpoczęto budowę kanalizacji zbiorczej i wprowadzenie nowych miejscowości w ich miejsce: Milanowska Wólka, Trzcianka, Dębniak i Jeleniów.	uwzględniono
4.	Urząd Gminy Mirzec	02.08.2013r.	Zmniejszenie ilości przydomowych oczyszczalni ścieków w poszczególnych miejscowościach. Ponadto wykreślenie trzech miejscowości: Tychów Nowy,	uwzględniono

			Trąbowiec, Krzewa	
5.	Urząd Miasta Starachowice	02.08.2013r	Niespójna długość sieci kanalizacyjnej w projekcie „Programu ...” z długością sieci kanalizacyjnej w „Prognozie...”	uwzględniono
6.	Urząd Gminy Słupia Jędrzejowska	01.08.2013r.	Brak uwag	
7	Starostwo Powiatowe w Kielcach	02.08.2013r.	Brak uwag	
8	Wójt Gminy Radoszyce	02.08.2013r.	Brak uwag	

Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko

Ustalenia „Programu...” obejmują zadania, które realizowane będą w 1213 miejscowości z 83 gmin województwa świętokrzyskiego.

W wyniku analizy potencjalnych negatywnych oddziaływań wynikających ze skutków realizacji aktualizacji „Programu...” nie stwierdzono znaczących negatywnych oddziaływań.

W wyniku realizacji „Programu...” nie przewiduje się występowania negatywnych, transgranicznych oddziaływań na środowisko. Wobec tego, dokument nie musi być poddawany procedurze transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień „Programu...”

Zgodnie z zapisami „Programu budowy przydomowych oczyszczalni ścieków dla województwa świętokrzyskiego” monitoring realizacji „Programu...” będzie prowadzony w cyklach dwuletnich. Analizie podlegać będą wskaźniki, które umożliwią ocenę sposobu i efektów realizacji założonych w Programie działań tj.

- ilość wybudowanych oczyszczalni ścieków [szt.],
- ludność obsługiwana przez przydomowe oczyszczalnie ścieków [liczba] i [%],
- ilość oczyszczonych ścieków [m³/d],
- redukcja zanieczyszczeń [%],
- ilość zlikwidowanych szamb [szt.],
- sposób utylizacji osadów ściekowych,
- nakłady poniesione na realizację projektów [tys. zł].

Z prowadzonego monitoringu będzie sporządzany raport oceniający stopień wykonania założonych do realizacji działań, ewentualne rozbieżności pomiędzy zaplanowanymi zadaniami, a ich wykonaniem oraz przyczyny ich wystąpienia.

Dodatkowo miernikiem skutków realizacji programu przydomowych oczyszczalni ścieków może być poprawa stanu czystości wód podziemnych i powierzchniowych w jednolitych częściach wód podziemnych.